

Sokratiskt samtal kring "Recording Our Future – But What Will It Be?"

För gymnasiet · engelska · fokus på läsförståelse, muntlig interaktion, kritiskt tänkande och reflektion

Kort om upplägget

Dina elever läser först in sig på texten och centrala begrepp. Här kan du även låta dem lyssna på ljudfilen. Därefter genomförs ett strukturerat samtal där de tillsammans utforskar Christian Paynes syn på teknik, sociala medier, integritet, klimat och gemenskap. Samtalet ska inte leda fram till ett enda rätt svar. Din uppgift som lärare blir framför allt att hålla samtalet textnära, fördela utrymmet och ställa stöttande frågor som hjälper dina elever att fördjupa sina resonemang.

Lektionsram

Rekommenderad tid	75–90 minuter. För en 60-minuterslektion: korta förarbetet och avslutningsreflektionen.
Gruppstorlek	Helklass om gruppen är liten. Vid större klass: dela in dina elever i tvärgrupper om minst 4 elever.
Material	Texten "Recording Our Future – But What Will It Be?", ljudfilen, den längre gloslistan samt elevernas anteckningar.
Mål för eleverna	Förstå och använda centrala idéer och ord från texten, hänvisa till texten i samtal, lyssna aktivt, utveckla resonemang och bemöta andras perspektiv.
Lärarens roll	Samtalsledare: starta tydligt, ställ fördjupande frågor, hjälp dina elever återföra sina resonemang till texten och se till att fler röster kommer in/alla kommer till tals.
Extra	Bifogat finns också författarnas förslag på "Further study"

Före lektionen

- Bestäm om samtalet ska ske i helklass eller i grupper. Om du använder grupper, möblera så att eleverna kan se varandra.
- Ha texten, ljudfilen och den längre gloslistan tillgängliga. Eleverna behöver vara tillräckligt inlästa för att kunna hänvisa till texten under samtalet.
- Välj gärna 2–3 av följdfrågorna längre ned som du särskilt vill använda. Du behöver inte hinna alla.
- Skriv den inledande samtalsfrågan synligt: **"Do you agree or disagree with Christian's view of technology and community? Why?"**

Steg för steg

1. Aktivera texten – lyssna och orientera (10–15 min)

Låt eleverna lyssna på texten samtidigt som de följer med i den. Be dem markera eller anteckna sådant som säger något om Christian Paynes syn på teknik. Använd gloslistan vid behov. Fokus är att alla ska kunna delta i samtalet, inte att varje ord måste analyseras.

Lärarens instruktion till eleverna

While you listen, take notes on one idea you agree with, one idea you question, and one sentence or phrase you may want to refer to in the discussion.

2. Säkra förståelsen – snabbt textarbete (10–12 min)

Använd uppgifterna under “Show what you know!” som ett kort förarbete. Låt eleverna arbeta individuellt eller i par med uppgift 1 och därefter jämföra sina svar. Ta sedan 2–4 muntligt i klassen, framför allt de frågor som leder in mot det kommande samtalet:

- “Christian thinks some social media companies ‘commodify our attention and behaviour.’ What do you think he means by this?”
- “He questions the motivation of big companies working on green technology. Why do you think he is suspicious?”
- “How is a federated social media platform different from most of the ones we use today?”

Syftet här är inte en lång genomgång. Kontrollera att eleverna har förstått textens huvudlinjer och kan använda några centrala begrepp, exempelvis federated platforms, privacy, data harvesting, decentralised networks, short-term gains och community.

3. Individuell förberedelse – från text till egen ståndpunkt (8–10 min)

Låt eleverna använda “Think about it!” och skriva korta stödanteckningar om teknik i dåtid, nutid och framtid. Be dem därefter välja en av sina anteckningar och koppla den till något Christian säger i texten. De ska ha minst ett konkret textstöd redo inför samtalet.

Elevernas miniförberedelse

Write down:

- 1) one point from Christian you agree or disagree with,
- 2) one reason for agreeing or disagreeing with Christian,
- 3) one example from your own experience, and
- 4) one sentence or idea from the text that supports or challenges your view.

4. Gör samtalsformen tydlig (5 min)

Förklara samtalsformen mycket kort. Eleverna ska undersöka en fråga tillsammans, inte tävla om att vinna en diskussion. De får ändra uppfattning under samtalet. Bestäm 3–4 enkla regler tillsammans. För en grupp som är ovan kan du föreslå följande:

- Lyssna färdigt innan du svarar.
- Knyt gärna an till något en annan elev har sagt.
- Hänvisa till texten när det är relevant.
- Ge plats åt andra; den som har talat mycket hjälper aktivt in någon annan.

Be varje elev välja ett litet individuellt mål, till exempel: “I will ask one follow-up question”, “I will refer to the text twice” eller “I will build on someone else’s idea”.

5. Genomför det sokratiska samtalet (25–30 min)

Placera gruppen så att eleverna ser varandra. Läs den inledande frågan högt och ge 30–60 sekunders tyst tänketid:

Inledande fråga

Do you agree or disagree with Christian's view of technology and community? Explain your thinking.

Gör sedan en kort första runda där alla får ge ett första svar eller en tanke. Efter rundan går samtalet över i friare form. Du kan, vid behov, använda frågorna för att fördjupa, förtydliga eller återföra samtalet till texten.

När du vill...	Fråga till gruppen
förtydliga	What do you mean by that? Can you explain further?
få textstöd	What evidence is there in the text for that idea?
pröva ett annat perspektiv	Could someone interpret this differently?
koppla till elevernas liv	How does this connect to the technology you use now?
fördjupa huvudtemat	Christian says, "Less extraction, more connection, less platform, more place." What do you think he means? Can you give examples?
problematisera	Who benefits from the technology Christian criticises? Who might be negatively affected?
utmana ett antagande	Is this always true, or can you think of an exception?
föra samtalet framåt	What would have to change for technology to strengthen communities rather than exploit them?
koppla till framtiden	Which technology do you think will matter most in 15 years, and would Christian see it as helpful or harmful? Why?

Viktigt för samtalsledaren

Undvik att själv svara på frågorna eller värdera elevernas ståndpunkter. Hjälp i stället eleverna att precisera, belägga och bemöta varandra. Om samtalet blir allmänt: fråga "Where do you see that in the text?" Om några få dominerar: pausa och bjud in röster som ännu inte hörts.

6. Avsluta med gemensam och individuell reflektion (10 min)

Avsluta samtalet innan energin går ner helt. Be gruppen sammanfatta vad som blev mer komplicerat, tydligare eller mer intressant under samtalet. Om det passar din grupp kan du låta dina elever skriva ner en individuell reflektion i 3–5 minuter.

Exit ticket

Complete three sentences:

- One idea I understand better now is ...
- One classmate's point that made me think was ...
- My own view changed / did not change because ...
- Optional: Did you reach your individual discussion goal? Give one example.

Om du har mer tid

Fortsätt med "Write it down!" som en efterföljande skrivuppgift: eleverna föreställer sig Sverige år 2040 och beskriver hur människor lever, arbetar och kommunicerar. Låt gärna samtalet fungera som idébank inför skrivandet. Eleverna kan återanvända begrepp och perspektiv från texten, till exempel energy grids, social media, connected, decentralised eller globe-trotting.

Snabb läraröversikt

Nedan följer ett förslag på hur du kan fördela tiden, men du behöver sannolikt anpassa till din elevgrupp och till hur lång lektionen är. Är du schemalagd till två kortare lektionspass kan det till exempel vara en idé att genomföra förberedelserna en lektion och det sokratiska samtalet nästa lektion.

Tid	Moment	Vad läraren gör
10-15 min	Lyssna + markera	Spela ljudfilen, säkra tillgång till gloslistan.
10-12 min	Förstå texten	Använd utvalda "Show what you know!"-frågor.
8-10 min	Förbered ståndpunkt	Låt eleverna skriva stödanteckningar och välja textstöd.
5 min	Samtalsregler + mål	Gör formen tydlig; låt eleverna välja individuellt mål.
25-30 min	Sokratiskt samtal	Starta med en runda, ställ följdfrågor, fördela utrymme.
10 min	Reflektion	Sammanfatta och låt eleverna skriva exit tickets.

SPARK PLUGS

What we'll be talking about: How Christian Payne uses technology to document his life and the world around him, the advantages and drawbacks of living in a highly connected digital world, and how future technology might shape issues like privacy, social media, and climate change.

Words we'll be using: digital creator, connected world, federated platforms, privacy, data harvesting, decentralised networks, climate, extractive supply chains, short-term gains, energy grids, community

Things to keep in mind: Christian believes technology can help us connect, but he warns that big platforms often use our data for profit. The text highlights his concerns about privacy, sustainable technology, and the motives behind some "green" solutions. As you read, consider why he prefers community-run platforms and what kinds of tools he wants in the future—tools that support people rather than exploit them.

Recording our Future – But What Will it Be?

As his online name of *Documentally* suggests, Christian Payne is a digital creator who uses technology and software to record the world around him. That world is a lot different from when he started taking

5 photos on 35mm film and communicating over short-wave radio. "I use technology to document absolutely everything – the plane that's flying over my head, the cars behind me, the birds in the trees, the things I see and do and experience, everywhere I go, and I guess I use the things I document to connect with others," he says.

10 Christian's work has taken him all over the world and included a number of visits to Sweden, where he has spoken about how he uses tech in his own life, and the upsides and downsides of living in a **connected** world.

For more than two decades Christian has been an **early adopter**, using new cameras and microphones to record what he does, and then publishing
15 the results online and on social media to share with others.

Payne is a big fan of **federated** social media platforms that are run by the users, rather than large **corporations** that use them to harvest vast amounts of data in order to sell products and services to those who use them. "I don't think a lot of the platforms out there are for our benefit. I think
20 they're purely to **commodify** our attention and our behaviour, and I very much feel like I'm pulling back from that, and I really hope other people do," he explains. "I think there is a growing counter-current, lots of people waking up to what's been taken from us, and communities are turning to **decentralised** networks and prioritising privacy, but I don't think it's
25 happening fast enough."

Increasingly in recent times, Christian has found his attitudes towards the technology of the future focusing on one particular area. “The first thing that springs to mind for me when I think about technology in the next 15 years is climate, and the **impending** need to sort ourselves out,” he says.

While many, especially in the world of big business, see technology as key to solving the climate crisis, Christian is not so sure, calling into question the motivation of some of those offering solutions to environmental problems. “A lot of our so-called green technology is built on **extractive** supply chains and seems to be **constantly obsessed with** short-term gains,” he explains, before sounding a note of hope. “I’ve got to be optimistic, because otherwise I’ll get too depressed about it all. I think we know how to get it right, and although tech isn’t the answer to everything, I think it could really

connected – linked through the internet or communication systems

early adopter – someone who uses new technology before others

federated – spread across many user-run systems

corporations – large business companies

commodify – to turn something into a product to sell

decentralised – not controlled by one central authority

impending – something that is going to happen very soon, coming closer

extractive – involving taking natural resources from the earth

constantly – without stopping, happening all the time

obsessed with – unable to stop thinking about something

predict – to say what will happen in the future, based on information, evidence, or experience

globe-trotting – travelling to many countries

help us, because we do have the technology to track and **predict** and respond to all the environmental changes much better than we're doing right now – we're already seeing things like smarter energy grids."

As his **globe-trotting** slows down, Christian and his family have moved to an area on the border between England and Scotland. They chose the house because of its solar-powered electricity system, and they intend to plant plenty of new trees on their land. "What I'd love to see in the next 10 to 15 years are tools that serve people, that strengthen our communities, rather than just harvest from them. Less extraction, more connection, less platform, more place," he says. "Actually, I'd like to see them in the next three years, please, so let's get to it!"

5

10

Show what you know!

1. Decide whether the statements are true or false or not mentioned.
 - a) Christian started taking photos with a digital camera.
 - b) He prefers social media platforms that are controlled by their users.
 - c) He believes all green technology is completely good for the environment.
 - d) Christian has visited Sweden.
 - e) His new home uses solar power.
 - f) He wants more technology that connects people and communities.
2. Christian thinks some social media companies “commodify our attention and behaviour.” What do you think he means by this?
3. He questions the motivation of big companies working on green technology. Why do you think he is suspicious?
4. How is a federated social media platform different from most of the ones we use today?

Sharpen your skills!

1. Find the sentences below in the text and replace the *italicised* words with the synonyms used in the text.
 - a) Christian Payne uses *digital tools* to record everything around him.
 - b) He believes big platforms collect too much personal *information*.
 - c) He prefers networks that protect users’ *personal data*.
 - d) A major issue for future technology, according to Christian, is the *environmental* crisis.
 - e) He hopes to see tools that strengthen society rather than exploit it.
 - f) Some “green” solutions rely on *resource-heavy* supply chains.
 - g) We live in a highly *networked* digital world today.

2. Below are some expressions taken from the text. Find each expression in the text and read the sentence it appears in. Then explain what the expression means in your own words, using the context in the text to help you.

Federated social media platforms

Growing counter-current

Impending need to sort ourselves out

Short-term gains

3. Combine the following words with their corresponding meanings.

federated platforms	collecting large amounts of information from users
early adopter	someone who starts using new technology before most others.
decentralised networks	benefits that appear quickly but may not last.
short-term gains	platforms run by users instead of big corporations.
data harvesting	systems where control is shared instead of owned by one company.

Think about it!

Think about how you use technology in your own life and answer these questions in a few sentences. Take notes.

- **Past:** What technology did you use most when you were eight years old, and what did you like about it?
- **Present:** What technology do you use most now, and how do you use it in your everyday life?
- **Future:** What technology do you think you will use most in 15 years, and why?

Talk about it!

1. Compare notes in pairs or in small groups. Use the questions below to guide your discussion.
 - Christian says, “Less extraction, more connection, less platform, more place”. What does he mean by this? Can you give examples?
 - How do his ideas connect to your answers about past, present, and future technology?
 - Do you agree or disagree with his view of technology and community? Explain your thoughts.
2. Share some of what you talked about in class.

Write it down!

Imagine it is the year 2040. Technology has changed daily life in Sweden. Write a **descriptive text** and explain how you think people will live, work, and communicate. **Length:** approximately 150–200 words

You can include:

- Energy sources
- Social media
- Communication tools
- Transport
- How technology helps the environment

Recording our Future - but What Will it Be?

digital creator – digital kreatör, person som skapar och delar innehåll med hjälp av digital teknik

connected – uppkopplad, länkad till andra genom internet och teknik

document – dokumentera, spela in eller spara det man ser och upplever

connect – koppla samman, skapa kontakt

upsides – fördelar, positiva sidor av något

downsides – nackdelar, negativa sidor av något

early adopter – tidig användare, person som börjar använda ny teknik innan de flesta andra

publishing – publicera, lägga ut material så att andra kan ta del av det

federated – federerad, uppdelad i många användarstyrda system istället för ett centralt

corporations – stora företag, ofta globala

harvest – samla in (data), ta in stora mängder information från användare
vast – enorm, mycket stor i omfattning

vast – enorm, mycket stor i omfattning

commodify – kommersialisera, göra något till en produkt som kan säljas

benefit – nytta, fördel

attention – uppmärksamhet

behaviour – beteende

pulling back – drar sig undan, minskar sitt deltagande

counter-current – motrörelse, en utveckling som går emot det dominerande

communities – gemenskaper, grupper av människor som hör ihop

decentralised – decentraliserad, utan en central makt eller kontroll

prioritising – prioriterar, ger något större vikt än annat

privacy – integritet, rätten att skydda personlig information

increasingly – i allt högre grad, mer och mer

attitudes – inställningar, sätt att tänka eller känna kring något

focusing on – fokuserar på, riktar sin uppmärksamhet mot

impending – nära förestående, något som snart kommer att hända

motivation – motivation, anledning eller drivkraft till att göra något

question – ifrågasätta, ställa sig kritisk till något

extractive – utvinningsbaserad, byggd på att ta resurser från natur eller människor

supply chains – leveranskedjor, system för hur produkter tillverkas och transporteras

constantly – ständigt, utan att sluta

obsessed with – besatt av, tänka på något hela tiden

short-term gains – kortsiktiga vinster, snabba fördelar som inte varar länge
optimistic – optimistisk, hoppfull inför framtiden

predict – förutse, gissa vad som kommer att hända

respond – reagera, svara på förändringar eller problem

energy grids – energinät, system som distribuerar el

globe-trotting – resande världen runt, resa till många olika länder

border – gräns, område mellan två länder

solar-powered – soldriven, som använder energi från solen

strengthen – stärka, göra något starkare eller bättre

rather than – snarare än, används för att visa ett val

exploit – utnyttja, använda något på ett orättvist eller själviskt sätt

Recording our Future – but What Will it Be?

Show what you know!

1.
 - a. False
 - b. True
 - c. False
 - d. True
 - e. True
 - f. False
2. Social media companies make money on their users, the more we watch, click on, and engage with online, the more money these companies make. They turn our behaviour into money.
3. Technology, even so-called green technology, depends on supply-chains that use up our natural resources. The gains are short-term.
4. They are run by the users instead of big corporations. These corporations take huge amounts of data from us that they then use to sell us products. According to Payne, federated social media platforms prioritise privacy of the users.

Sharpen your skills!

1.
 - a. technology
 - b. data
 - c. privacy
 - d. climate
 - e. communities
 - f. extractive
 - g. connected
2.
 - a. **Federated social media platforms:** a platform that is not owned by a big media corporation, but a platform that is run by the people who use the platform.
 - b. **Growing counter-current:** more and more people are getting fed up with the way it is now, where big corporations make a lot of money by selling our private information, so they want to do things differently.
 - c. **Impending need to sort ourselves out:** we need to make changes to our behaviour now, we cannot afford to wait.
 - d. **Short-term gains:** when we win in the short run, but eventually we lose and destroy (for) ourselves.

3.

- a. **federated platforms** – systems where control is shared instead of owned by one company.
- b. **early adopter** – someone who starts using new technology before most others.
- c. **decentralised networks** – platforms run by users instead of big corporations.
- d. **short-term gains** – benefits that appear quickly but may not last.
- e. **data harvesting** – collecting large amounts of information from users

Text 4: Recording Our Future – But What Will It Be?

Christian Payne loves technology and uses it to record the world around him. Things have changed a lot since he first started out as a photographer, and they continue to change as new technologies are invented.

Further study:

Digital Camera Technology

How digital cameras capture images and how camera technology is used in areas such as medicine, dentistry, scientific research and everyday photography:

<https://www.sciencelearn.org.nz/resources/995-digital-camera-technology>

Recording Sound and Using Microphones

This Australian Centre for the Moving Image resource explains how different microphones record sound, how microphone choice and positioning affect a recording and how to avoid common audio problems:

<https://www.acmi.net.au/education/online-learning/film-it/sound-recording/>

Smart Glasses in Education

Smart glasses combine cameras, microphones, sensors and visual displays, and there are both practical uses in education alongside, as well as ethical concerns:

<https://nationalcentreforai.jiscinvolve.org/wp/2026/01/28/smart-glasses-in-education/>